

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa T. W.

przeciwko "J." S.A.

o odprawę w kwocie 70.000 złotych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 września 2011 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie zawarte w pkt II wyroku Sądu

Apelacyjnego z dnia 18 lutego 2011 r.,

- 1. odrzuca zażalenie w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji,**
- 2. oddala zażalenie w pozostałej części.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 18 lutego 2011 r. Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na skutek apelacji strony pozwanej - „J.” S.A. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy w W. z dnia 14 czerwca 2010 r., zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo T. W., a także zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 8.900 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Pełnomocnik strony pozwanej zaskarżył ten wyrok zażaleniem w zakresie, w jakim Sąd Apelacyjny zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 8.900 zł zamiast 9.800 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje, wnosząc o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej dodatkowo kwoty 900 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu zażalenia stwierdzono, że „w rozstrzygnięciu to wkradł się tzw. „czeski błąd” polegający na tym, że w wyroku znalazła się kwota 8.900 zł zamiast kwoty 9.800 zł, faktycznie odpowiadającej kosztom należnym pozwanemu od powoda”. Nawiązując do przepisów ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. oraz regulacji dotyczącej kosztów zastępstwa prawnego wynikającej z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), skarżący wskazał, że suma poniesionych za obie instancje kosztów wynosi 9.800 zł, bowiem koszty poniesione przez pozwanego to: 3.500 zł tytułem opłaty od apelacji, 3.600 zł tytułem zastępstwa procesowego za pierwszą instancję (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.) oraz 2.700 zł tytułem zastępstwa procesowego za drugą instancję (§ 12 ust. 1 pkt 2 przywołanego rozporządzenia).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności podnieść należy, że z treści zażalenia wynika, iż obejmuje ono zarówno koszty postępowania przed Sądem pierwszej i drugiej instancji (zapewne z uwagi objęcie ich w rozstrzygnięciu jedną kwotą i niewskazanie w uzasadnieniu postanowienia, jak się one kształtują w odniesieniu do poszczególnych instancji).

Zakres zaskarżalności postanowień co do kosztów procesu na podstawie art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie został zsynchronizowany z dotychczasowymi zasadami i celami instytucji zażalenia do Sądu Najwyższego, który zgodnie ze swoją ustrojową funkcją powinien się koncentrować przede wszystkim na sprawowaniu nadzoru

judykacyjnego i zapewnieniu jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych. Zażalenie do Sądu Najwyższego na podstawie art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. przysługuje, odmiennie niż wynika to z zasady ustanowionej w art. 394¹ § 2 k.p.c., na orzeczenie o kosztach procesu wydane po raz pierwszy przez sąd drugiej instancji, niezależnie od tego, czy w danej sprawie przysługuje skarga kasacyjna, czy też jest ona niedopuszczalna.

Zażalenie to może być wniesione na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Sądem pierwszej instancji w zakresie orzekania o kosztach procesu jest ten sąd, do którego kognicji należy orzekanie o zwrocie kosztów w danym zakresie po raz pierwszy. Zaskarżeniu zażaleniem podlega więc postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu w takim zakresie, w jakim mogło być ono wydane tylko przez ten sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie apelacyjne. Zakres ten obejmuje orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego oraz orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego w przypadku, gdy Sąd Najwyższy po rozpoznaniu skargi kasacyjnej uchylił wyrok sądu drugiej instancji i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego (art. 108 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.). Orzeczenia te podlegają kontroli instancyjnej Sądu Najwyższego jako orzeczenia sądowe objęte dyspozycją art. 176 ust. 1 Konstytucji (uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 marca 2007 r., SK 3/05, OTK-A Zb.Urz. 2007, nr 3, poz. 32).

W odniesieniu do orzeczenia o kosztach postępowania przed sądem pierwszej instancji, o których sąd ten rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie, zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego, określona w art. 176 ust. 1 Konstytucji, realizuje się przez możliwość jego zaskarżenia do sądu drugiej instancji przez każdą ze stron. W takiej sytuacji jednak sąd drugiej instancji orzeka co do kosztów procesu, które były już uprzednio przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, w wyniku uwzględnienia apelacji i zmiany wyroku sądu pierwszej instancji lub jedynie po rozpoznaniu zażalenia w przedmiocie kosztów. Z tych względów niedopuszczalne jest zażalenie do Sądu Najwyższego na zawarte w wyroku sądu drugiej instancji postanowienie co do

kosztów procesu przed sądem pierwszej instancji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 czerwca 2010 r., II CZ 45/10, OSNC 2010 nr 12, poz. 171, z dnia 3 grudnia 2010 r., I CZ 122/10, LEX nr 811816, z dnia 27 stycznia 2011 r., II PZ 53/10, LEX nr 784936).

Wniesione zażalenie podlegało więc odrzuceniu w zakresie, w jakim dotyczy kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji (art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. i z art. 373 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.).

Jeśli natomiast chodzi o koszty postępowania apelacyjnego, to mimo wskazanych wyżej braków, istnieją podstawy do stwierdzenia, że zasądzone zostały one w prawidłowej kwocie. Wynika to z rozliczenia kosztów za obie instancje, które przedstawia się następująco: pierwsza instancja – 2.700 zł (§ 6 pkt 6 w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.), druga instancja – 3.500 zł (opłata od apelacji) oraz 2.700 zł (§ 12 ust. 3 w związku z § 6 pkt 6 w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia) – razem 8.900 zł. Przedstawione przez skarżącego rozliczenie nie uwzględnia § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.), zgodnie z którym stawki minimalne wynoszą za prowadzenie spraw z zakresu prawa pracy o wynagrodzenie za pracę lub odszkodowanie inne niż wymienione w pkt 4 - 75% stawki obliczonej na podstawie § 6 od wartości wynagrodzenia lub odszkodowania będącego przedmiotem sprawy.

Stąd też w rozpoznanym zakresie zażalenie podlega oddaleniu (art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.).